

RAADSBRIEF

ONDERWERP

Bestuurlijke overeenkomst gemeenten Almelo en Twenterand over opvangplaatsen voor asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders.

KENNISNEMEN VAN

Met deze brief informeren wij u over de bestuurlijke overeenkomst, die we hebben gesloten met de gemeente Almelo. Deze overeenkomst gaat over de uitwisseling van gemeentelijke opgaven op het gebied van asielopvang en de huisvesting van vergunninghouders.

De gemeente Twenterand huisvest 60 vergunninghouders (gezinnen) die aan de gemeente Almelo zijn gekoppeld. Daarvoor stelt de gemeente Almelo 60 asiel-opvangplekken uit hun surplus beschikbaar aan de gemeente Twenterand. Deze afspraken worden vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst.

Tijdens de eerstvolgende PRT¹, die plaatsvindt op 16 september, wil de Commissaris van de Koning de conceptverdeling t.b.v. het provinciaal plan bespreken. Dat betekent dat de gemeenten begin september de conceptopgaven klaar moeten hebben.

Almelo en Twenterand informeren gezamenlijk de commissaris van de Koning van Overijssel, in zijn functie als voorzitter van de Provinciale Regietafel (PRT). Dit betekent dat de bestuurlijke overeenkomst na ondertekening gedeeld wordt t.b.v. provinciaal verslag als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de Spreidingswet.

De ontwikkelingen gaan door. Daarom wordt in provinciaal verband voortdurend gezocht naar gezamenlijke oplossingen.

INLEIDING

In 2024 is de Spreidingswet ingevoerd. Deze wet heeft als doel het tekort aan opvangplekken voor asielzoekers op te lossen en de opvang beter over gemeenten te verdelen. Elke twee jaar neemt de minister van Asiel en Migratie een besluit over de verdeling van opvangplekken over de gemeenten. Om tot zo'n Verdeelbesluit te komen, heeft de minister begin dit jaar een indicatieve verdeling bekend gemaakt. Voor Twenterand geldt voor de periode van 2027 en 2028 een indicatieve opgave van 168 opvangplekken. Er zijn in onze gemeente onvoldoende asiel-opvangplekken gerealiseerd.

Voor Almelo geldt voor de periode van 2027 en 2028 een indicatieve opgave van 299 opvangplekken. In het AZC Almelo kunnen op dit moment 398 mensen worden opgevangen. Ze voldoen daarmee ruimschoots aan de indicatieve opgave. De extra opvangcapaciteit kan in overleg met andere gemeenten worden ingezet voor andere gemeentelijke opgaven, zoals de huisvesting van vergunninghouders.

Almelo heeft een achterstand in de huisvestingstaakstelling voor vergunninghouders. Daarom hebben we met Almelo afspraken gemaakt over een uitwisseling. De gemeente Twenterand huisvest 60 vergunninghouders (gezinnen) die aan de gemeente Almelo zijn gekoppeld. Daarvoor stelt de gemeente Almelo 60 asiel-opvangplekken (uit hun surplus) beschikbaar aan de gemeente Twenterand. Deze afspraken zijn vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst.

¹ Provinciale Regietafel

De overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van 10 jaar. Elke twee jaar, in aansluiting op de cyclus van het Verdeelbesluit, worden de opgaven en mogelijkheden voor uitwisseling opnieuw beoordeeld en vastgesteld.

Prestatieafspraken met Mijande Wonen

In de prestatieafspraken met Mijande Wonen (raamovereenkomst prestatieafspraken 2025-2028) hebben wij opgenomen dat van de vrijgekomen woningen 30% via directe bemiddeling aan bijzondere doelgroepen toegewezen kan worden. Statushouders (vergunninghouders) worden door gemeente en woningcorporatie gezien als een bijzondere doelgroep.

Voor de uitruil van de gemeentelijke opgaven hoeven daardoor geen nieuwe bestuurlijke afspraken met Mijande Wonen gemaakt te worden. In het 1e halfjaar van 2026 is 13,5% toegewezen aan bijzondere doelgroepen². Er is daardoor in de 2e helft van 2026 een ruimte van 16,5% om meer woningen toe te wijzen aan bijzondere doelgroepen, waaronder statushouders.

Mijande Wonen is bereid om - binnen de bestaande afspraken - inspanningen te doen die nodig zijn om de extra 60 statushouders (gezinnen van 4-6 personen) te huisvesten in Twenterand. Dit aantal komt dan bovenop de eigen taakstelling huisvesting statushouders van de gemeente.

Ter informatie: in 2025 werd 3,3% van het totale woningaanbod toegewezen aan statushouders (11 woningen).

KERNBOODSCHAP

De gemeente Almelo beschikt over een surplus aan asielopvangplaatsen ten opzichte van de voor haar geldende indicatieve opgave. Daarvan stelt Almelo 60 asielopvangplaatsen beschikbaar aan Twenterand.

De gemeente Twenterand huisvest als tegenprestatie 60 vergunninghouders - die door COA aan de gemeente Almelo gekoppeld zijn. Twenterand spant zich ervoor in om deze vergunninghouders voor 1 juli 2027 te huisvesten.

De samenwerking is met gesloten beurzen, inclusief rijksvergoedingen. Dat wil zeggen dat partijen zelf de middelen c.q. financiering regelen om bovengemelde opvang en huisvesting binnen hun gemeentegrenzen te organiseren. Dit betekent dat inkomsten bedoeld voor asielzoekers die Almelo opvangt voor Twenterand bij Almelo blijven en de inkomsten bedoeld voor de huisvesting en inburgering van vergunninghouders bij Twenterand blijven. Voor de uitgaven geldt hetzelfde: Almelo doet de uitgaven voor asielzoekers en Twenterand de uitgaven voor de huisvesting en inburgering van vergunninghouders.

Twenterand zorgt ervoor dat de vergunninghouders na het toewijzen van een woning kunnen inburgeren volgens de daartoe voorgeschreven wijze in de Wet inburgering in Twenterand. Almelo onderhoudt het contact met het COA als het gaat om alle relevante zaken, waaronder begeleiding, voorzieningen, beveiliging en de kwaliteit van de opvangvoorziening AZC Almelo. Twenterand is eindverantwoordelijk voor de huisvesting en inburgering van vergunninghouders. Voor de samenstelling van een gezin van vergunninghouders wordt rekening gehouden met een gezinsomvang van vooral 4-6 personen.

Almelo en Twenterand informeren gezamenlijk de commissaris van de Koning van Overijssel, in zijn functie als voorzitter van de Provinciale Regietafel. Dit betekent dat voorliggende overeenkomst na ondertekening gedeeld wordt t.b.v. provinciaal verslag als bedoeld in artikel 4 lid 2 van de Spreidingswet.

² Bijzondere doelgroepen: statushouders, medisch urgenten, uitstroom beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO), sociaal urgenten

Op grond van de Spreidingswet heeft de gemeente een wettelijke taak om bij te dragen aan de opvang van asielzoekers. Gemeenten zijn sinds 2024 verantwoordelijk voor het realiseren van een vastgesteld aantal opvangplaatsen binnen de regionale en provinciale verdeling. Twenterand moet 168 asielopvangplekken realiseren. Het eerdere aanbod van Twenterand aan de minister om 108 extra Oekraïense ontheemden op te vangen, naast de reeds gerealiseerde opvang, kan niet zonder meer worden aangemerkt als een vervanging van 108 asielopvangplekken. Acceptatie hiervan door de gemeenten binnen de Regionale Regietafel (RRT) en de Provinciale Regietafel (PRT) is daarvoor vereist.

Door het tekort aan beschikbare asielopvangplaatsen bestaat alsnog het risico op opschaling binnen de Spreidingswet.

VERVOLG

De afspraken gaan in nadat de bestuurlijke overeenkomst door zowel Twenterand als Almelo is ondertekend.

BIJLAGEN

1. Bestuurlijke overeenkomst gemeenten Almelo en Twenterand over opvangplaatsen voor asielzoekers en huisvesting van vergunninghouders.
2. Brief aan de Commissaris van de Koning over de uitwisseling van gemeentelijke opgaven op het gebied van asielopvang en de huisvesting van vergunninghouders in Almelo en Twenterand.
3. Brief aan de voorzitter van de TRA over de uitwisseling van gemeentelijke opgaven op het gebied van asielopvang en de huisvesting van vergunninghouders in Almelo en Twenterand.

PORTEFEUILLE

Huisvesting asielzoekers, statushouders en andere ontheemden (Oekraïners)

Vriezenveen, 11 augustus 2026

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,

P.F.G. Rossen

de burgemeester,

G.J. Gorter